

ความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโรงเรียนสิริรัตนาร

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

นายอนุชา คำแดง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด เกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 6 ด้าน คือด้านโอกาสและความก้าวหน้าในการทำงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ด้านลักษณะงานและความรับผิดชอบ ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ด้านการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและด้านภาวะผู้นำและวัฒนธรรมในองค์กร จำนวน 48 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ และตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด ได้ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญและการทดสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.942 นำข้อมูลมาวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (Independent Sample t-test) การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis Of Variance)

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ, ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน, โรงเรียน

บทนำ

การบริหารงานในทุกองค์กรย่อมมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญเพื่อต้องการให้ผลงานขององค์กรบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลซึ่งบุคลากรในองค์กรถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการดำเนินงานเพื่อให้องค์กรดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ บุคลากรจะปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพนั้น ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานนั้นถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะบุคลากรทางการศึกษาที่มีภาระงานจำนวนมาก จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานเพื่อสร้างแรงจูงใจที่ถูกต้องให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น ความสนใจ เกิดขวัญและกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 อ้างถึงใน บุญมี เวียงนันท, 2556 หน้า 1) ได้กล่าวถึงขวัญและกำลังใจในแนวเดียวกันว่า คำว่า “ขวัญและกำลังใจ” ทางการศึกษาได้เข้ามาและได้รับการยอมรับเป็นอย่างดีจากผู้บริหาร เนื่องจากผู้บริหารตระหนักดีว่าทรัพยากรการบริหารที่สำคัญที่สุดคือ คน เพราะคนเป็นผู้ทำให้งานสำเร็จหรือล้มเหลวมีประสิทธิภาพสูงหรือต่ำ บุคคลที่มีขวัญกำลังใจดีจะมีพฤติกรรมที่ดี เช่น มีความกระตือรือร้นที่จะร่วมทำงานอยู่ในระเบียบวินัยและเต็มใจที่จะทำตามระเบียบข้อบังคับ มีแรงจูงใจและความสนใจในงานอย่างมาก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ครูที่มีขวัญกำลังใจดีการปฏิบัติงานจะมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนดี ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพมากขึ้น อีกทั้งยังสะท้อนคุณภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี

โรงเรียนสิริรัตนาร ตั้งอยู่ เลขที่ 47 ซอยอุดมสุข 30 ถนนสุขุมวิท 103 แขวงบางนา เขตบางนา กทม. 10260 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 พบว่า โรงเรียนสิริรัตนารพบปัญหาที่เกิดขึ้นมา คือ มีการลาของบุคลากรในโรงเรียนมากขึ้น การเขียนย้ายของข้าราชการครูมีจำนวนมากขึ้น จากการสังเกตสาเหตุดังกล่าวที่นำมาซึ่งปัญหา เกิดจาก การขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน เกี่ยงงาน การลา การขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนบ่อยครั้ง มาทำงานสาย เข้าสอนไม่ตรงเวลา ขาดความสามัคคีในหมู่คณะ เป็นต้น ทำให้คุณภาพของการจัดการศึกษาในภาพรวมของโรงเรียนสิริรัตนาร ไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ซึ่งจะนำไปสู่การส่งเสริมการสร้างขวัญและกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติงานของครู เพื่อผลที่เกิดขึ้นคาดว่าจะเกิดประโยชน์แก่สังคมโดยตรงต่อส่วนรวม ในการพัฒนาการศึกษา การพัฒนาสถานศึกษา ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะประโยชน์ที่เกิดขึ้นโดยตรงต่อนักเรียน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการศึกษาจะสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสิริรัตนาร เพื่อเกิดการพัฒนา

คุณภาพ และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน
สิริรัตนาร

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโรงเรียน
สิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์
การปฏิบัติงาน

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มประชากร คือ ครูโรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
ปีการศึกษา 2560 จำนวน 140 คน ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie, RV, and
Morgam, D.W. (1970 อ้างถึงใน ภาวิดา ธาราศิริสุทธิและคณะ, 2559, หน้า 132) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 103
คน

การวิจัยครั้งนี้ใช้แนวคิดและเครื่องมือของทวินันท์ ไสขาว มาปรับปรุงพัฒนาโค่นทำการวิจัย
ระหว่างวันที่ 30 มีนาคม 2560 - 10 เมษายน 2560

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโรงเรียน
สิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ทั้งหมด 6 ด้าน คือ 1) ด้านโอกาสและ
ความก้าวหน้าในการทำงาน 2) ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน 3) ด้านลักษณะงานและ
ความรับผิดชอบ 4) ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน 5) ด้านการบริหารจัดการศึกษา
ของผู้บริหารสถานศึกษา 6) ด้านภาวะผู้นำและวัฒนธรรมในองค์กร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจ
ในการปฏิบัติงานโรงเรียนสิริรัตนาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้นเอง โดยใช้แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert แบ่งออกเป็น 3 ตอน
คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย ความพึงพอใจเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยข้อความครอบคลุมความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านโอกาสและความก้าวหน้าในการทำงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ด้านลักษณะงานและความรับผิดชอบ ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ด้านการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดโดยให้เขียนข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นต่างๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

จากการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี
2. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำ

และวัฒนธรรมในองค์กร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบดังนี้

2.1 ด้านโอกาสและความก้าวหน้าในการทำงาน พบว่าความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เรื่องรับผิดชอบงานอื่นนอกเหนือจากงานประจำ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เรื่องได้รับการพิจารณาความดีความชอบให้สูงขึ้น

2.2 ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน พบว่าความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เรื่องสถานศึกษาตั้งอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสม การคมนาคมติดต่อ สะดวก รวดเร็ว และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เรื่องสถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวกวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนเพียงพอต่อความจำเป็นของแต่ละคน

2.3 ด้านลักษณะงานและความรับผิดชอบ พบว่าความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เรื่องการปฏิบัติงานตรงกับความรู้ ความสามารถและความสนใจ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มี 2 ข้อ คือ เรื่องการปฏิบัติงานสามารถสร้างผลงาน และเรื่องการปฏิบัติงานมีอิสระในการคิดและการตัดสินใจ

2.4 ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน พบว่าความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เรื่องได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เรื่องยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

2.5 ด้านการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เรื่องส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เรื่องเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการใช้หลักสูตร

2.6 ด้านภาวะผู้นำและวัฒนธรรมในองค์กร พบว่าความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เรื่องผู้อำนวยการสามารถเป็นต้นแบบที่ดีให้แก่เจ้าหน้าที่ระดับอื่นๆ ได้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เรื่องบุคลากรยึดแนวทางการร่วมคิด ร่วมทำและร่วมรับผิดชอบ

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่พบความแตกต่างกันในทุกด้าน

4. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 - 20 ปี มีความพึงพอใจต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่ำกว่า 10 ปี และ 20 ปี ขึ้นไป และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่พบความแตกต่างกันในทุกด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่ควรมาอภิปรายดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการที่จะทำให้บุคลากรในหน่วยงานปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีแรงจูงใจหรือ ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งในการบริหารงานบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานราชการทางการศึกษามีจำนวนมาก จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างเจตคติที่ดีต่อการทำงาน ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้บุคคลทำงานด้วยความกระตือรือร้นและด้วยความสมัครใจหรือมีขวัญกำลังใจในการทำงาน ทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ในที่สุด จึงเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าขวัญและกำลังใจของบุคคลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้การบริหารมีประสิทธิภาพและเสริมสร้างให้แก่ผู้ปฏิบัติงานได้มีขวัญและกำลังใจที่ดีสิ่งเหล่านี้ล้วน เป็นสิ่งที่พึงปรารถนาของทุกองค์กรเพราะช่วยก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานหลายประการ (พัชรี คงดี, 2556 หน้า 1) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธรี คงดี (2556, หน้า 61-67) บุญมี เวียงนันท (2556, หน้า 76-82) คาลัด กุศลผลบุญ (2547, หน้า 111-119) ฉันทิชา เจริญศิลป์ (2556, หน้า 154-156) เนตรนภิส เลิศเดชานนท์

(2554, หน้า 145-156) พิชาน บุญยะมาน (2549, หน้า 118-128) และอรุณี เจริญจิตรกรรม (2550, หน้า 94-99) ที่พบว่าอยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุตร์ พูลพัฒนา (2554, หน้า 113-114) และนริศรา บุญเรือง (2555, หน้า 76-81) ที่พบว่าอยู่ในระดับปานกลางและสามารถนำมาอภิปรายผลรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านโอกาสและความก้าวหน้าในการทำงาน พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาครูให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพเป็นสิ่งที่ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญ โดยต้องส่งเสริมให้มีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่เหมาะสม อันจะส่งผลไปสู่การพัฒนาเด็กให้มีคุณลักษณะตามหลักสูตร ซึ่งก็คือการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะ ในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังต้องส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาวิทยฐานะของตนด้วย นั่นคือสนับสนุนให้ข้าราชการครูสามารถเลื่อนตำแหน่งของตนเอง (อารีรัตน์ ลำเจียกมงคล 2554, หน้า 2) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชร กงดี (2556, หน้า 61-67) บุญมี เวียงนนท์ (2556, หน้า 76-82) ดาไลต์ กุศลผลบุญ (2547, หน้า 111-119) พิชาน บุญยะมาน (2549, หน้า 118-128) และอรุณี เจริญจิตรกรรม (2550, หน้า 94-99) ที่พบว่าอยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทิชา เจริญศิลป์ (2556, หน้า 154-156) และเนตรนภิส เลิศเดชานนท์ (2554, หน้า 145-156) ที่พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก สภาพแวดล้อมมีความสำคัญต่อการทำงาน องค์การใดมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานย่อมส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร ดังนั้น ควรปรับปรุงสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครูและเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน สภาพแวดล้อมที่ดีและสวยงามมีผลต่อจิตใจของครูและนักเรียน ทำให้การทำงานประสบความสำเร็จมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชร กงดี (2556, หน้า 61-67) บุญมี เวียงนนท์ (2556, หน้า 76-82) ดาไลต์ กุศลผลบุญ (2547, หน้า 111-119) เนตรนภิส เลิศเดชานนท์ (2554, หน้า 145-156) พิชาน บุญยะมาน (2549, หน้า 118-128) และอรุณี เจริญจิตรกรรม (2550, หน้า 94-99) ที่พบว่าอยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทิชา เจริญศิลป์ (2556, หน้า 154-156) และอนุตร์ พูลพัฒนา (2554, หน้า 113-114) ที่พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านลักษณะงานและความรับผิดชอบ พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ครูมีหน้าที่หลักในเรื่องการจัดการเรียนการสอน พัฒนานักเรียน

ให้เป็นคนเก่ง ดี มีสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญมี เวียงนันท (2556 หน้า 76-82) ดาลัด กุศลผลบุญ (2547, หน้า 111-119) ฉันทิชา เจริญศิลป์ (2556, หน้า 154-156) เนตรนภิส เลิศเดชานนท์ (2554, หน้า 145-156) พิชาน บุญยะมาน (2549, หน้า 118-128) และอรุณี เจริญจิตรกรรม (2550, หน้า 94-99) ที่พบว่าอยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุตร์ พูลพัฒนา (2554, หน้า 113-114) ที่พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ความสัมพันธ์ที่ดีจะทำให้การทำงานร่วมกันเกิดความราบรื่น มีคุณภาพ การทำงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล อีกทั้งยังช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทรี คงดี (2556, หน้า 61-67) ดาลัด กุศลผลบุญ (2547, หน้า 111-119) ฉันทิชา เจริญศิลป์ (2556, หน้า 154-156) เนตรนภิส เลิศเดชานนท์ (2554, หน้า 145-156) พิชาน บุญยะมาน (2549, หน้า 118-128) และอนุตร์ พูลพัฒนา (2554, หน้า 113-114) ที่พบว่าอยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นริศรา บุญเรือง (2555, หน้า 76-81) ที่พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ด้านการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก การบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้สถานศึกษาขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาลัด กุศลผลบุญ (2547, หน้า 111-119) เนตรนภิส เลิศเดชานนท์ (2554, หน้า 145-156) พิชาน บุญยะมาน (2549, หน้า 118-128) และอรุณี เจริญจิตรกรรม (2550, หน้า 94-99) ที่พบว่าอยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มะลิวรรณ ศรีโพธา (2554, หน้า 85-87) ที่พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

1.6 ด้านภาวะผู้นำและวัฒนธรรมในองค์กร พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ภาวะผู้นำที่ดีจะสามารถนำพาองค์กรไปถึงเป้าหมายได้ รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมในองค์กรจะทำให้องค์กรมีวัฒนธรรม มีอัตลักษณ์ที่ดีเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาลัด กุศลผลบุญ (2547, หน้า 111-119) เนตรนภิส เลิศเดชานนท์ (2554, หน้า 145-156) พิชาน บุญยะมาน (2549, หน้า 118-128) และอรุณี เจริญจิตรกรรม (2550, หน้า 94-99) พบว่าอยู่ใน

ระดับมากเช่นกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มะลิวรรณ ศรีโพธา (2554, หน้า 85-87) ที่พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีเพศต่างกันต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องจาก ครูที่มีเพศต่างกันไม่มีผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพราะเพศไม่ได้เป็นตัวกำหนดความพึงพอใจที่มีต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทรี คงดี (2556, หน้า 68-72) สมจิตร ไช้มุก (2554, หน้า 97-102) เนตรนภิส เลิศเดชานนท์ (2554, หน้า 145-156) และอรุณี เจริญจิตรกรรม (2550, หน้า 94-99) ที่พบว่าไม่แตกต่างกัน และสามารถนำมาอภิปรายผลรายด้าน ดังนี้

2.1 ด้านโอกาสและความก้าวหน้าในการทำงาน ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านโอกาสและความก้าวหน้าในการทำงานไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก การพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพ เป็นการเพิ่มโอกาสในการก้าวไปสู่ความสำเร็จ อีกทั้งเป็นการพัฒนาตนเองให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทรี คงดี (2556, หน้า 68-72) สมจิตร ไช้มุก (2554, หน้า 97-102) เนตรนภิส เลิศเดชานนท์ (2554, หน้า 145-156) และอรุณี เจริญจิตรกรรม (2550, หน้า 94-99) ที่พบว่าไม่แตกต่างกันเช่นกัน

2.2 ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก สภาพแวดล้อมที่ดีจะช่วยให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทรี คงดี (2556, หน้า 68-72) สมจิตร ไช้มุก (2554, หน้า 97-102) เนตรนภิส เลิศเดชานนท์ (2554, หน้า 145-156) และอรุณี เจริญจิตรกรรม (2550, หน้า 94-99) ที่พบว่าไม่แตกต่างกันเช่นกัน

2.3 ด้านลักษณะงานและความรับผิดชอบ ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านลักษณะงานและความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ภาระงานที่ได้รับมอบหมายจะทำให้

เกิดความรับผิดชอบตามมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตรนภิส เลิศเดชานนท์ (2554, หน้า 145-156) และอรุณี เจริญจิตรกรรม (2550, หน้า 94-99) ที่พบว่าไม่แตกต่างกันเช่นกัน

2.4 ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ครูที่มีเพศต่างกัน

มีความพึงพอใจต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เนื่องจาก ประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการศึกษาที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับมาแต่ เพียงอย่างเดียว แต่หากมีส่วนประกอบอย่างอื่นอีกด้วยที่มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพในการทำงาน โดยเฉพาะ ความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ร่วมงานด้วยกัน (ฉันทิชา เจริญศิลป์, 2556 หน้า 11) ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ พัชร คงดี (2556, หน้า 68-72) สมจิตร ไช้มุก (2554, หน้า 97-102) เนตรนภิส เลิศเดชานนท์ (2554, หน้า 145-156) และอรุณี เจริญจิตรกรรม (2550, หน้า 94-99) ที่พบว่าไม่แตกต่างกันเช่นกัน

2.5 ด้านการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่มีเพศต่างกัน

มีความพึงพอใจต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เนื่องจาก การบริหารการศึกษาเป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กในทุกๆด้าน เช่น ความสามารถ ทักษะคิด พฤติกรรม ค่านิยม หรือคุณธรรม ทั้งในด้านการสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าว เป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่างๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผนและ ไม่เป็นระเบียบแบบแผน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตรนภิส เลิศเดชานนท์ (2554, หน้า 145-156)

2.6 ด้านภาวะผู้นำและวัฒนธรรมในองค์กร ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อขวัญและ

กำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านภาวะผู้นำและวัฒนธรรมในองค์กร ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ภาวะผู้นำถือว่ามีส่วนสำคัญยิ่ง ในการบริการงานให้ประสบความสำเร็จ การพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าควรเริ่มต้นที่การสร้างภาวะผู้นำ ให้เกิดกับผู้นำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิตร ไช้มุก (2554, หน้า 97-102) เนตรนภิส เลิศเดชานนท์ (2554, หน้า 145-156) และอรุณี เจริญจิตรกรรม (2550, หน้า 94-99) ที่พบว่าไม่แตกต่างกันเช่นกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความพึงพอใจ ของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องจาก ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน ไม่มีผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพราะประสบการณ์ไม่ได้เป็นตัวกำหนดความพึงพอใจที่มีต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทรี คงดี (2556, หน้า 74-77) สมจิตร ไช้มุก (2554, หน้า 97-102) และอรุณี เจริญจิตรกรรม (2550, หน้า 94-99) ที่พบว่าไม่แตกต่างกันเช่นกันแต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาลัด กุศลผลบุญ (2547, หน้า 111-119) และเนตรนภิส เลิศเดชาพันธ์ (2554, หน้า 145-156) และสามารถนำมาอภิปรายผลรายด้านดังนี้

3.1 ด้านโอกาสและความก้าวหน้าในการทำงาน ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้าน โอกาสและความก้าวหน้าในการทำงานไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก การพิจารณาความดีความชอบด้วยความเป็นธรรม และโปร่งใส ได้รับการฝึกอบรมและสัมมนาในงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ส่งเสริม สนับสนุนหรือเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ เงินเดือนและ ค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ มีความยุติธรรมในการเลื่อนขั้นเงินเดือนความสะดวกในการเบิกจ่ายสวัสดิการต่างๆ (บุญมี เวียงนนท์ 2556, หน้า 8) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญมี เวียงนนท์ (2556, 73-82) สมจิตร ไช้มุก (2554, หน้า 97-102) แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทรี คงดี (2556, หน้า 74-77) และดาลัด กุศลผลบุญ (2547, หน้า 111-119) ที่พบว่าแตกต่างกัน

3.2 ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานส่งผลให้บุคลากรในองค์กรเกิดความรู้สึกรับรู้จากการปฏิบัติงานได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจและพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทรี คงดี (2556, หน้า 74-77) สมจิตร ไช้มุก (2554, หน้า 97-102) และอรุณี เจริญจิตรกรรม (2550, หน้า 94-99) ที่พบว่าไม่แตกต่างกันเช่นกันแต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญมี เวียงนนท์ (2556, 73-82) และดาลัด กุศลผลบุญ (2547, หน้า 111-119) ที่พบว่าแตกต่างกัน

3.3 ด้านลักษณะงานและความรับผิดชอบ ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน

มีความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านลักษณะงานและความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก บุคคลจะต้องรับผิดชอบในการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ในองค์กรที่มีการวางโครงสร้างเป็นทางการจะมีการกำหนดความรับผิดชอบของบุคคลที่ทำหน้าที่ในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี เจริญจิตรกรรม (2550, หน้า 94-99) ที่พบว่าไม่แตกต่างกันเช่นกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญมี เวียงนันท (2556, 73-82) และดาลัด กุศลผลบุญ (2547, หน้า 111-119) ที่พบว่าแตกต่างกัน

3.4 ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน

มีความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก การมีความสัมพันธ์ที่ดีจะช่วยการทำงานในองค์กรมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชร คงดี (2556, หน้า 74-77) สมจิตร ไช้มุก (2554, หน้า 97-102) อรุณี เจริญจิตรกรรม (2550, หน้า 94-99) ที่พบว่าไม่แตกต่างกันเช่นกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาลัด กุศลผลบุญ (2547, หน้า 111-119) ที่พบว่าแตกต่างกัน

3.5 ด้านการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน

มีความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก การบริหาร หมายถึง กระบวนการดำเนินการกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของกลุ่มบุคคลอย่างน้อยสองคนขึ้นไปมีหัวหน้าและผู้ร่วมงานมีการบริหารจัดการที่ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ เงื่อนไขเวลา วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (สราวุธ กลางหล้า, 2548 หน้า 11-12) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวรรัตน์ เลิศสุวรรณเสรี (2555, หน้า 65-66) ที่พบว่าไม่แตกต่างกันเช่นกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาลัด กุศลผลบุญ (2547, หน้า 111-119) ที่พบว่าแตกต่างกัน

3.6 ด้านภาวะผู้นำและวัฒนธรรมในองค์กร ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน

มีความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านภาวะผู้นำและวัฒนธรรมในองค์กร ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ภาวะผู้นำช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมาย ซึ่งมีหลายองค์ประกอบ ไม่ว่าจะเป็นการให้ความไว้วางใจ

และความเชื่อมั่นในภาวะผู้นำความน่าเชื่อถือ รวมถึงประสิทธิภาพของภาวะผู้นำและความเชื่อมั่นขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทรี คงดี (2556, หน้า 74-77) สมจิตร ไข่มุก (2554, หน้า 97-102) และ อรุณี เจริญจิตรกรรม (2550, หน้า 94-99) ที่พบว่าไม่แตกต่างกันเช่นกันแต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ คาลัด กุศลผลบุญ (2547, หน้า 111-119) และเนตรนภิส เลิศเดชานนท์ (2554, หน้า 145-156) ที่พบว่าแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 10 ปี ดังนั้น สถานศึกษาควรพัฒนาและฝึกอบรมครูในทุกๆ ด้านให้ครบทั้ง 4 ฝ่าย และนำผลการวิจัยไปพัฒนาความรู้ ความสามารถของครู เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้อยู่ในระดับดีมากเพื่อให้การปฏิบัติงานของครูมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านโอกาสและความก้าวหน้าในการทำงาน ด้านลักษณะงานและความรับผิดชอบ ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ด้านการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำและวัฒนธรรมในองค์กรโดยควรพัฒนาด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เอื้อต่อการทำงาน เปิดโอกาสให้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน การจัดอาคารสถานที่ที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนเพียงพอ ควรปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

3. ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสิริรัตนาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 10 ปี ซึ่งถือได้ว่ามีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย ดังนั้น สถานศึกษาควรพัฒนาความรู้และทักษะใหม่ๆ ให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารควรพัฒนาครูให้เกิดความพึงพอใจและสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน มีการยกย่องชมเชย การยอมรับนับถือ การปฏิบัติงานที่เท่าเทียมกัน ให้ความสำคัญกับสวัสดิภาพของครู ซึ่งถ้าขวัญและกำลังใจของครูดี ก็จะทำให้ครูรักองค์กร การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลแก่องค์กร

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสิริรัตนธร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 หรือเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง เป็นต้น เพื่อที่จะทราบข้อมูลความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของโรงเรียน หรือเขตพื้นที่อื่น
2. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งการปฏิบัติงาน เพื่อทราบถึงความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง
3. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ เช่น ด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป เพื่อทราบข้อมูลด้านการบริหารงาน 4 ฝ่ายของโรงเรียนที่ควรพัฒนาให้ครอบคลุมทุกด้าน

เอกสารอ้างอิง

- จิรนนท์ เนื่องนรา. (2556). ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฉันทิชา เจริญศิลป์. (2556). ปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ 17. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดาลัด กุศลผลบุญ. (2547). ความพึงพอใจของครูในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่างกัน. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทวันันท์ ไสขาว. (2558). การศึกษาวิจัยเรื่อง ขวัญกำลังใจในการทำงานของครูโรงเรียนสิริรัตนธร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นริศรา บุญเรือง. (2555). ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาปิโตรเลียมภาคเหนือ กรมการพลังงานทหาร. รายงานการค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- เนตรนภิส เลิศเดชานนท์. (2554). ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. บุญมี เวียงนนท์. (2556). หน้า 1 การศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. สารนิพนธ์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- ปวรรัตน์ เลิศสุวรรณเสรี (2555). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร วิทยาลัยราชพฤกษ์ ประจำปี การศึกษา 2555. วิทยาลัยราชพฤกษ์.

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : สหมิตรออฟเซต.
- มะลิวรรณ ศรีโพธา. (2554). ปัจจัยการเสริมสร้างขวัญที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการครู วิทยาลัย
ในสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดพิจิตร.การค้นคว้าแบบอิสระ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
พัชรี คงดี. (2556). ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษา
นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิชาน บุญยะมาน. (2549). ขวัญในการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิและคณะ. (2559). การศึกษาอิสระ. กรุงเทพมหานคร : มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ
จำกัด.
- ศราวุธ กลางหล้า. (2548). การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- สมจิตร ไช้มุก. (2554). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโรงเรียนสังกัดเทศบาล
เมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อนุตร์ พูลพัฒนา. (2554). ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัทมาเลย์ เอ็นจิน คอมโพ
เน้นท์ (ประเทศไทย)จำกัด. สารนิพนธ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ประถมศึกษาบนราธิวาส เขต 2. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อรุณี เจริญจิตรกรรม. (2550). ขวัญในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาลในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง
ราชบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อารีรัตน์ ลำเจียกมงคล. (2554). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพัฒนาความก้าวหน้าในอาชีพของกลุ่มวิชาชีพครู
ในสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1. การค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยศิลปากร.